

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2014/2015

Destinace (země, město): Maďarsko, Budapešť

Jméno, příjmení: Mgr. Hana Stýblová

Na lektorát českého jazyka v Budapešti jsem nastoupila začátkem září 2014. Už od samotného počátku mělo mé působení výrazné časové ohraničení – s koncem semestru jsem se chystala na mateřskou dovolenou. Daný čas jsem se snažila beze zbytku využít – nejen k tomu, abych zkusila posílit motivaci studentů ke studiu češtiny, k aktivnějšímu přístupu k české literatuře a kultuře, ale i k nastolení intenzivnějších kontaktů studentů s Českým centrem např. pomocí filmového klubu. Vše výše zmíněné se mi dařilo se střídavými úspěchy.

Skladba vyučujících se od působení předchozí lektorky prakticky nezměnila, kolegyni na rodičovské dovolené Agnieszkę Janiec-Nyitrai zastupuje dočasně velmi erudovaný a aktivní Andor Mészáros, který po ní převzal kurzy literatury a obecných českých dějin. Vedoucím oboru byl a je Oleg Fedoszov, vede všechny lingvistické kurzy a stará se o chod oboru jako celku. Jeden jazykový kurz vyučuje ještě studentka doktorandského studia Flóra Peťovská.

Počet studentů se od loňského roku zvýšil. Příčinou tohoto pozitivního jevu je pravděpodobně to, že bohemistika na ELTE zůstala jedinou v zemi, neexistuje tedy adekvátní konkurence. V prvním ročníku studuje 14 studentů, z nich pouze dvě studentky mají češtinu jako hlavní obor. Skupina je nicméně nejen početně silná, ale také velmi aktivní a po jediném semestru i jazykově zdatná. Věřím a doufám, že se na tom s časem nic nezmění. Ve druhém ročníku je studentů sedm, ve třetím ročníku pak studentky tři, z nichž jedna studuje podle individuálního plánu, ve čtvrtém rovněž tři studentky a magisterské studium studují pátým rokem dva studenti, oba nyní na stipendijních pobytech mimo Maďarsko. Mimoto na kurzy dochází také studenti, kteří mají češtinu jako druhý slovanský jazyk nebo – k mé velké radosti – studenti, kteří mají prostě jenom zájem se učit bez jakéhokoliv výstupu v podobě např. získaných kreditů.

Kurzy a jejich zakončení

Podle mých informací se skladba vyučovaných předmětů na bohemistice nemění, rozvrh je stabilní. Kurzy i jejich hodinové dotace tedy zůstávají v porovnání s předchozím obdobím stejné.

Semestr všichni studenti uzavírají zápočtem. Jeho struktura kopíruje strukturu oficiálních certifikovaných zkoušek (dle úrovně evropského referenčního rámce), jenom jejich trvání je kratší. Připadá mi smysluplnější testovat komplexní znalost jazyka než velmi partikulární díl, který jsme zrovna probrali v daném semestru. Studenti měli k dispozici modelové testy a pochopitelně možnost konzultace všech případných nejasností. Zadání zápočtových testů i témat na ústní části si lektor vytváří sám.

Aktivita mimo výuku

Mým velkým cílem bylo více propojit bohemistiku na ELTE s Českým centrem, resp. doslova napojit studenty na kulturní aktivity pořádané Českým centrem. Ve studentských facebookových skupinách, které jsou založeny mimo jiné i za tímto účelem, jsem se snažila propagovat akce, o kterých jsem se domnívala, že studenty mohou zaujmout. Díky velmi pozitivnímu přístupu pracovníků Českého centra (za všechny budu jmenovat alespoň Roberta Gála a Flóru Peťovskou, kteří velmi ochotně mým snahám naslouchali a pomohli leccos z nich zrealizovat) se studenti mohli do Českého centra podívat na exkurzi spojenou s videoprojekcí filmu Občan Havel (v souvislosti s výročí sametové revoluce). V budoucnu by mělo toto pilotní promítání vyústit v pravidelný filmový klub, popř. seminář českého filmu.

Se studenty prvního ročníku jsme také připravovali pěvecké vystoupení na slavnostní zakončení semestru (Slovanské Vánoce). Poměrně nešťastný souběh událostí (studenti musí v této době věnovat hodně času a energie své vlastní přípravě na zápočet) sice celou věc komplikuje, ale díky jejich entuziasmu jsme, doufám, dovedli skloubit obojí.

Potěšující bylo i to, že mnohem více než v předchozích letech studenti projeví zájem o studium v České republice. Semestrální programy jako např. CEEPUS nebo Erasmus, jež má na starosti Andor, jsou relativně vyhledávaným cílem alespoň některých studentů. Letos poprvé se ale sedm studentů přihlásilo na Letní školu slovanských studií (Poděbrady, Praha, Brno, Olomouc). Osobně jsem z toho měla velkou radost, myslím, že studium v České republice je pro studenty obohacující a v podstatě nezbytné. Všem přihlášeným – ať už na CEEPUS nebo letní školu – jsem s radostí napsala doporučující dopis, mám za to, že skutečné bohemisty můžeme vychovat jenom v těsnějším kontaktu s Českou republikou.

Na začátku semestru jsem se také snažila zaktivizovat všechny lektory slovanských jazyků – zpočátku k neformálním lektorským schůzkám, které by se mohly později přetavit ve společné aktivity a akce. Díky Mladenu Pavičicovi, který má všechny lektory na starosti, se skutečně takové setkání podařilo zorganizovat, nicméně zájem ostatních lektorů o takové schůzky byl spíše vlažný. Je otázkou, jestli se podaří něco uskutečnit v budoucnu, jsem přesvědčena, že pokud ano, že to bude ku prospěchu všem slavistickým oborům na ELTE.

Velká naděje také vyrůstá přímo v řadách studentů. Právě studenti pátého ročníku chtějí v příštím semestru zorganizovat debatní/diskusní klub pro všechny bohemisty. S měsíčními odstupy by mohli diskutovat o aktuálních kulturních a společensko-politických tématech týkajících se pochopitelně českých reálií. Takovou spontánní aktivitu jsem přivítala opravdu s nadšením. Spolu s Gáborem Hanzelíkem, organizátorem celého podniku, jsme studentům objasnili cíl těchto setkání. Jsem si jista, že se mu studenty podařilo dostatečně nadchnout.

Spolupráce s Českým centrem

Už výše jsem zmínila, že spolupráce s Českým centrem je opravdu přínosná. Nejenže mi vždy ochotně vyšli vstříc, ale byli ochotni strávit se studenty čas, zorganizovat pro ně zajímavou exkurzi i filmový klub. To všechno přispívá k větší motivaci studentů, k osmyslnění jejich studia.

České centrum je zároveň pro lektora místem, kde se cítí prostě mezi svými. Osobně se mi výborně učily kurzy, které jsem tam vedla. Skupina, kterou jsem vyučovala, byla dost heterogenní (co se týče motivace ke studiu i znalostí češtiny), o to ale zajímavější. Moc příjemné bylo i technické zázemí (k dispozici byl nejen počítač, ale i televize napojená na PC).

Vybavení pro lektora

ELTE disponuje poměrně kvalitní knihovnou, pravidelně ji rozšiřuje, na čemž má zásluhu mimo jiné i Dům zahraniční spolupráce, protože periodicky posílá z Prahy odbornou i krásnou literaturu. K výuce je určena jedna menší místnost, výuka početnějších skupin probíhá v jiných posluchárnách v rámci budovy. Velkou Achillovou patou je chybějící technické zázemí. Lektor má sice k dispozici CD přehrávač, ale po celý semestr je nefunkční počítač, což velmi znesnadňuje výuku jako takovou a dělá ji samozřejmě méně interaktivní. Tisknout lektor může jenom ojedinelé na sekretariátu katedry a kopírovat rovněž, samozřejmě vždy je možné kopírovat v relativně cenově přátelském kopírovacím centru. Situace by se do budoucna měla vyřešit, takže současný stav považuji za zatímní.

Závěr

Ne všechno, co jsem si předsevzala, se mi v průběhu semestru podařilo. Výuka na ELTE byla ale pro mě nesmírně obohacující a s jistotou můžu tvrdit, že taková bude i pro nastávajícího lektora.

Hana Stýblová